

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta . . . 120—
za tri mesece . . . 60—
za en mesec . . . 20—
Za tuzemstvo celoletno K 420—
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . K 40—
za tuzemstvo . . . „ 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstvarica (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6—
poslana itd. . . po K 9—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 30/9 mm K 15,
Izbaja vsak dan izvzemši
ponedeljka in črta no praz-
nika ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ro. opial se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, aprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Vstajenje.

Ce Kristus ne bi bil vstal, če bi se bilo pokazalo, da je Kajfa imel prav in da sta Herod in Pilat bila modra, potem bi svet bil brez smisla, kraljestvo zla, prevare in smrti. Ne gre za to, da bi bilo v tem slučaju prenehalo življenje kogarkoli, gre za to, da bi bilo v tem slučaju umrlo resnično in najvišje življenje, življenje najpopolnejšega iz vseh. Če to življenje ne bi bilo moglo premagati smrti, kakšno upanje ostane nam za vso bodočnost? ... Če Kristus ne bi bil vstal, kdo drugi bi bil mogel vstati? Toda Kristus je vstal, Hristós voskresel.

13. aprila 1897, Velika noč, V. S. Solovjev.

V nekem romanu najglobljeja izmed slovanskih mislecev dokazuje eden iz junakov svojemu drugu, da brez vere v Boga ni mogoče človeško življenje. »Jaz ne razumem, kako so mogli dozdej živeti ateisti, vedoči, da Boga ni, pa si niso takoj sami končali življenja.« Brez te vere življenje razumnih bitij nima smisla, je zastoj ves trud po napredku, bi vse hrepenenje človeškega srca po neminljivi dobroti in lepoti bila kruta ironija. Kaj pomeni vse to brez Boga, brez neumrjivosti, brez vstajenja od mrtvih?

»Pomisli,« — pravi Kirilov Petru Stepanoviču Verhovenskemu — »bil je na zemlji nekoč dan in sredi te zemlje so stali trije križi. Eden na križu je veroval tako, da je dejal drugemu: »Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raju.« Dan je pretekel, oba sta umrla, sta odšla in nista našla ne paradiža ne vstajenja. Njegove besede se niso uresničile. Slušaj: ta človek je bil največji na zemlji, bil je to, zaradi česar ona živi. Ves planet, z vsem, kar je na njem, je brez tega človeka samo blodnja. Ne pred njim ne za njim ni bilo njemu enakega. Saj je ravno to čudež, da ni bilo nobenega takega pred njim in ne bo nobenega za njim. Toda, če je temu tako, če zakoni narave tudi Njemu niso prizanesli, če niso prizanesli tudi svojemu lastnemu čudu, in so prisilili tudi Njega, da sredi laži živi in za laž umre, potem je celo vesoljstvo laž in sloni na laži ter abotni norčiji. Čemu potem živeti — reci mi — če si človek?»

Ne vemo, če je še kje v svetovni literaturi s tako pretresljivostjo izražena strašna resnica, kaj bi bilo življenje človeka in človeštva, da Kristus ni premagal smrti. Vera v brezsmrtnost vsakega razumnega bitja, v resnično in dejansko zmago oduševljene stvari — kajti vstajenje pomeni brezsmrtnost oduševljenega telesa — vera v preporojenje vsega stvarstva skupaj s človeštvom, njega središčem, je edini razumni razlog vsega našega hrepenenja po uresničenju najvišjih idealov človeštva. Človek stremi nad sebe, više, iz svoje

končnosti in omejenosti, stremi za tem, da se udeleži najpopolnejše, da večnost zameni časovnost, da se za vselej premagajo stvarne sile, ki tvorijo le, da zopet uničijo. Le omejeno samozadovoljstvo čisto potvarjenega človeka more v Vstajenju videti zgolj simbol neprestanega prerajanja narave, ki je sama nepopolna in rodi le zato, da spet pogubi.

Nerazumna priroda je zapisana smrti, goli človeški razum, veda, gmotni napredek, civilizacija, je niso premagali, premagal jo je Bog — človek, ki je bil najpopolnejša etična osebnost, ki ni poznal meja svojih duhovnih sil in je mogel reči, da kdor živi v Njem in On z njim, ta ne bo videl vekomaj smrti. Te zmage je deležno vse človeštvo, ki tvori njegovo tajinstveno telo na zemlji, vera v to zmago je dala duhu največji polet in otvorila v človeški zgodovini novo stran, s katero se začneja krščanska kultura.

In vendar! Kako globoko je danes padla kultura tega človeštva, ki se še vedno imenuje krščansko! Kakor da ni krščanstva, kakor da ni bilo vstajenja. Mnogim je, kadar so sami s seboj ali kadar gre za manifestacijo naznanj, ki nič ne stane, še vedno Bog — Kristus, ko pa gre za dejansko uveljavljanje načel v socialnem, političnem, gospodarskem življenju, je njihov Bog — Interes, Moč, lastni Jaz in Mamon. Kaj je tem vstajenje! Oni ga ne razumejo, čeprav ga nekateri še z ustmi izpovedujejo, ker jim ni za rabo: saj imajo dosti svojih procentov in profitov. Rodovna aristokracija po vojski izginja, zato pa se je razplodil čisto nov sloj čez noč na goljufiv način obogatelih ljudi, ki s svojo kričavo zunanostjo, barbarskimi toaletami in brezstidnimi manirami žalijo fini okus, kjer ga je še nekaj ostalo. Kakšen pomen naj bi za te imelo poduhovljenje telesa, zmaga večne ljubezni nad sebičnimi nagoni stvari, vstajenje?

Drugim je Bog človeštvo, njega popolno socialno blagostanje, proletarska kultura bodočnosti kot nekaj čisto novega na mesto preživle buržoazije. Kam bi dospelo človeštvo, če bi se imele uresničiti sanje o njega bodočem splošnem blagostanju brez vere v nadnaravno vrednote in dobrine, vidimo na zgledu v Rusiji. V kolikor se da v tem nepopolnem vesoljstvu doseči socialna gmočna blaginja, je bistveno odvisna od navedene kulture, ta je pa brez religiozne utemeljitve dejansko nemogoča, kaj še, da bi mogla zgolj naravna etika doseči kdaj tisti višek, ki je vtelesen v Kristu in Njegovi cerkvi. Kjer krščanske navedene kulture ni, tam bodo, kakor piše italijanski socialist Turati v svoji pravkar obelodanjeni brošuri o sovjetski Rusiji, »šibkejši vedno podlegli in zviti ter nepošteni se bodo dvignili na račun mase, da si ustvarijo položaj privilegiranih in vla-

dajočih« (»La Russia com' è.«) Ti socialni reformatorji so izšli iz ravno tiste pokvarjene srede, ki si je po tej vojski na račun krvi in trpljenja milijonov priveržila miliardska premoženja. Kaj je tem vstajenje?

Tretja vrsta ljudi išče zveličanja v vedi. Velik del teh tvori jo oni, ki ne verujejo zato, ker ne čutijo nobene srčne potrebe po nečem takem kakor Bog, izveličanje duše, vstajenje telesa. Oni ne želijo, da bi to bilo resnično, in zato se sklicujejo na vedo, ki da ničesar ne ve o teh stvareh, torej niso. So pa tudi taki, ki so odkritosrčni nasprotniki materializma, ki ne zapajo brezpogojno vedi, katerim je ta nezadostna in nekompetentna, da rešuje najvišja vprašanja življenja. Te primerja veliki Solovjev v nekem članku iz leta 1897. Tomažu, ki v vstalega Krista ni veroval, ne zato, ker bi bil menil, da je resnično le to, kar se da dognati z eksperimentom, ampak zato, ker je v svoji gorečnosti hotel, da bi se resnica čimprej, takoj, realno in z vso svojo močjo udeležila. Da je bil materialist, bi ne bil verjel, četudi je videl sledi žebčev in ran; bil bi si to kako drugače razložil. On pa je le želel, da Resnico vidi v vsej njeni polnosti. To nas navede na neko misel, ki je največjega pomena za nas, ki verujemo z vsem srcem. Blažen, kdor veruje, čeprav ne vidi, toda — naša dobra dela bi se morala videti! Tisti, ki verujemo v vstajenje Kristovo, ga moramo poodčitovati drugim s svojimi iz krščanske vere rojenimi deli. Bodoče vstajenje svojega telesa v Bogu moramo pripravljati v svojem tuzemskem življenju. Svoje telo poduhovljati, očistiti se nemoralnih in nesocialnih nagonov, žrtvovati se za svojega bližnjega, ki bo vstal z nami, udeleževati krščansko pravno solidarnost v človeški družbi, to je, s čemer bomo ne samo sami postali vredni vstajenja v slavi, marveč bomo resnico o vstajenju poodčitili vsem, ki so plemenitega srca in dobre volje. In teh je mnogo, naših dobrih del pa tako malo!

Sedanji čas nas kliče na to veliko delo. Če pogledamo zapad, se zdi, kakor da se razkrajja. Kar je dejal pred 600 leti genialni Florentinec o Italiji, velja danes o vsem človeštvu, državah, narodih: »Nave senza nocchier in gran tempesta!« — Ladja brez krmarja v strašnem viharju. — V ta kaos vdihniti novo življenje, to smo dolžni v prvi vrsti mi, ki nas moderni Tomaži poprašujejo: Kje je Kristus, katerega oznanjate? Kje je krščanstvo? Kje je njegova zmaga nad smrtjo? Mi ne vidimo nič v sonraku, ki se vedno bolj zgoščuje nad zemljo. Tem pokažimo z vso močjo svoje ljubezni, s heroičnim delom za navedeno obnovo družbe, z brezmejno vnetostjo za vse, ki trpe krivico, da je živa in resnična vera v Gospoda, ki je vstal od smrti!

Za naše pomorstvo in ribištvo.

V seji ustavnega odbora dne 17. t. m. se je v razpravi o združništvu poslanec Jugoslovanskega kluba dr. Ante Dulibič toplo zavzel za pravice in koristi našega pomorstva in ribištva v Dalmaciji. Ker je prospeh pomorstva največjega pomena za celokupno državo, priobčujemo najvažnejše dele iz dr. Dulibičevega govora. Gospod poslanec je rekel:

Naša država ima veliko obalo in vrlo pomorsko prebivalstvo, ima vse pogoje, da ustvari močno trgovsko mornarico. Od Sušaka do Brijuna imamo okoli 600 km dolgo obalo, a ako prištejemo še otoke, potem se dolžina obale podvoji. Naša obala ima pa vrhutega še sijajne naravne luke. To je prvi pogoj. Drugi pogoj je lega naše obale ob Jadranskem morju, na meji med vzhodom in zapadom, v neprestani dotiki s Sredozemskim morjem in s tem v dotiki s celim svetom. Imamo tudi tretji pogoj za razvoj naše trgovske mornarice, a to so naravni zakladi naše države. Mi imamo žita, živino, rude in druge stvari, ki jih bomo morali izvažati. Končno imamo še četrty, najglavnejši pogoj: imamo pomorsko prebivalstvo, katero se odlikuje z vsemi vrli-nami, ki morajo diti pravega pomorščaka. Naši pomorščaki so značajni, pošteni možje, strokovnjaki v pomorskih stvareh, izvrstni poznavalci svetovnih trgovskih prometnih razmer, a najbolj se odlikujejo s svojo srčnostjo, s svojo iniciativo in podjetnim duhom.

Neki državnik je rekel, da zavzema važen položaj v svetu samo tisti narod, ki ima ugodno obalo in dobre pomorščake. Vse to ima naša država. Vsi vemo, da trg. mornarica odvarja celi svet, da je prevoz s ladjo lažji in cenejši, da se s trgovsko mornarico sklepajo znanja, trgovske in pa gospodarske zveze z vsemi mogočimi narodi sveta. To je eno. Imamo pa še drug razlog, da se zavzamemo za trgovsko mornarico. Dokazano je, da je samo tista država, ki ima dobro trgovsko mornarico, sposobna, da ima tudi dobro vojno mornarico. Tudi na to je treba misliti, kadar govorimo o trgovski mornarici.

Poleg vseh teh pogojev, ki jih imamo, nam pa vendar manjka nekaj, kar je potrebno za boljši razvoj trgovine in pomorstva. Manjka nam namreč prometnih zvez med obalo in notranjimi pokrajinami. Toda da popravimo to pomanjkljivost, je popolnoma v naši oblasti. Manjka nam pa še nekaj drugega: mi nimamo pomorskega prava. Tisto, kar nam danes za silo služi, je stari edikt Marije Terezije iz 17. stoletja. Avstrija in Madžarska nista ustvarili pomorskega prava, ker nista imeli ne zadostnega razumevanja ne potrebne ljubezni za naš pomorski narod. Sedaj ima naša nova

LISTEK.

Velikonočno pismo.

Gorica, 21. marca 1921.

Ne enkrat, stokrat že se je zgodilo, da so se Primorci in Slovenci odrešene domovine sprli v poštnem vozu, ki pelje od nove državne meje v slovensko središče. Nekateri so smatrali in morda še vedno smatrajo, da je zasedeno ozemlje nekaka Indija Koromandija za ondotne Slovence in da vse čokolada in makaroni z vej. Jasnó je, da je to za Primorce največja žaliev in niti oni, ki se deloma res živo s tihotapstvom, si ne želijo, da ostanejo v stanju, v katerem se danes nahajajo. Saj bi se isti ljudje lahko v drugih razmerah lažje in bolje preživeli kot na ta način; razmere jih bodo vedno bolj silile, da gredo s trebuhom za kruhom.

Toda to je samo epizoda. Ljudje so navajeni, da zabavljajo nad obstoječimi razmerami. Čudno pa se mi je zdelo večkrat, da so me iznaraževali o naših razmerah izobraženci, ki bi morali biti kolikor toliko poučeni. Nič se nisem čudil, da Trumbić ni vedel za nas, če me je vprašal celo slovenski izobraženec: »Kaj pri vas izhaja časopis? Kaj, pri vas so odprte ljudske šole?« Ta si je razumel krivico na poseben, še več kot srednjeveški način.

Zdi se mi zato tudi potrebno, da podam javnosti čisto kratko sliko našega življenja, da bo vsaj v glavnem orijentirana in obveščena v položaju, v katerem se nahajamo mi, goriški Slovenci.

Ze dejstvo, da smo po rapalski pogodbi izročeni krog 40 milijonskemu narodu, ki ni imel v okrilju svoje države nikoli tujih narodov in bo z navno lahkomišelnostjo delal z nami tekom let najrazličnejše eksperimente, govori dovolj jasno. Res je, da je Jugoslovancov v Italiji mnogo in da nas je samo Slovencev krog 400.000. Toda to je komaj en odstotek proti italijanskemu narodu. Poleg tega je za nas silno nevarno način machiavelistične politike, v kateri so Italijani pravi mojstri in pa dejstvo, da italijanski podnebje narode silno naglo asimilira. Za nas je dobro, da smo bolj resni, bolj previdni in trezni kot to južno ljudstvo, da stojimo povprečno na višji stopnji kulture in da se je v stoletnem boju mržnja do njih tako stopnjevala, da je ne izbršje nihče več. To je samo mal pripomoček, prva in glavna stvar pa je skupno postopanje vseh primorskih Slovanov v političnih in gospodarskih smotih. Zato se morda sliši za ostale Slovence nekako čudno in celo nenaravno, da se v zasedenem ozemlju skupaj zastopniki vseh prejšnjih najrazličnejših strank in se lepo razumejo; taktika jim je ista, prepričanja svetovnega nazora ni prodal nihče, tudi kul-

turna društva so ostala ločena, le da ne napadajo drug drugega. Na nič bolj ne čakajo Italijani kot na to, da nasledijo v ti ali oni stvari nesporazumljenje med Slovenci samimi. Vsako tako vprašanje bi bilo potem izgubljeno.

Slovence zastopa na zunaj politično društvo »Edinost«, s sedežem v Trstu in pododsekom v Gorici, ki odločata v vseh vprašanih slovenske politike. Po deželi se ustanavljajo močne Kmetške in Delavske zveze, ki imajo namen organizirati vse naše kmete in delavce. Namerava se združiti vse gospodarske zadruge na deželi v močno centralo v Trstu; po deželi se bodo ustanovile nove konzumne zadruge, ki bodo imele namen izpodrinuti laške kramarje, ki se vedno bolj rinejo v naše kraje. Iz istega konkurenčnega namena se snujejo tudi stavbene zadruge. Glavno je, da postane naše ljudstvo gospodarsko močno in neodvisno.

Na tem mestu naj omenim še vprašanje naših jezikovnih pravic. Ta ali oni bi mislil, da se pri nas ne sme govoriti slovensko. V Istri je hudo. Poznamo slučaje, ko v Pazinu ne smejo tobakarne prodajati slovenskih listov. Tudi v Trstu bi morda ne bilo varno se v vsakem javnem lokalno glasno postavljati. V Gorici je drugače. Ta je ob semanjih dnevih in tudi drugače bolj slovenska kot Ljubljana. Vsi trgovci se trudijo s slovenščino. O vaseh niti ne govorimo. Ljudstvo se je precej priučilo, tako da ostenativno govori slovensko. Vlagajo

se tudi slovenske vloge; tržaški komisariat jih dosledno vrača s pripombo, da naj se jih prestavi v laščino, ali pa jih mečejo v koš. Zgodilo se je pa, da je bila slovenska vloga sprejeta v Rimu in je prišel nanjo odgovor, seveda v italijanskem jeziku. Drugod po uradih in na sodniji v Gorici se posluje po pesebni milosti tudi slovensko, seveda je jasno, da ne gre brez žalitev; na deželi je pri starem vsaj v glavnem. Seveda slovenščina kot taka ni priznana, pa tudi prepovedana ni. Za prvo nimajo dovolj poštenosti, za drugo jim manjka poguma. Da bi se izvršila v naših krajih italijanizacija z uspehom, na to niti mislimo ne. Tri sredstva nam dobro služijo: časopisje in knjige, društveno življenje in šole.

Temu ali onemu čitatelju bo morda novo, če naštejemo, kateri listi izhajajo v zasedenem ozemlju. Glavni list je »Edinost«, ki izhaja v Trstu vsak dan in je zvesta in pogumna braniteljica pravic primorskih Slovanov. V Gorici izhaja »Goriška Straža«, ki izide vsak teden in ima med preprostim ljudstvom silno mnogo naročnikov; to je najbolj razširjen list na Primorskem. V Trstu izhaja tudi za Hrvate tednik »Pučki prijatelj«. Za poljudno znanstvo in leposlovje izhaja v Gorici družinski list »Mladika« dvakrat na mesec, ki ga urejuje France Bevk, pri listu sodelujejo skoraj vsi naši pisatelji. V Gorici izhaja tudi revija »Zbornik svečenikov sv. Pavla« enkrat na me-

država častno nalogo, da izdelava pomorsko pravo.

V ozki zvezi z vprašanjem trgovske mornarice je pomorsko ribištvo. Ko sem preje omenil ribištvo, so se neki gospodje (demokrati) smejali. Toda po pravici je rekel neki državnik, da je »pomorsko ribištvo praktična šola za pomorščake.« Primorsko prebivalstvo, ki se peča z ribištvo, vzgaja najboljšo moštvo za trgovsko in vojno mornarico. So pa še drugi razlogi, ki nalagajo državi dolžnost, da podpira ribištvo.

Znano je bogastvo našega morja, ki je polno vrstovrstnih rib. Zato se ustanavlja pri nas tovarne za konzerviranje rib. Toda v našem morju ni samo rib, nega so tu tudi gobe in koralce, ki so jih pobirali iz morja od davnih časov pa do zadnjih let. To so vse silni in ogromni darovi božji, ki jih more naš ribič jemati iz morja in se z njimi okoriščati. Toda naš ribič je danes vzle vsemu bogastvu, ki mu leži pred pragom, berač.

Sedaj se moram dotakniti ribarstva kot točke, ki bo nedvomno igrala veliko vlogo pri sklepanju trgovske pogodbe z Italijo. Italijani se v tem pogledu že žurijo. Poverili so profesorju Evgenu Belo nalogo, da sestavi poročilo o zahtevah, ki naj jih zastopa Italija ob sklepanju trgovske pogodbe z nami. Profesor Belo je svoje poročilo že sestavil, a njegova prva zahteva je, da se Jugoslavija izključi od vsake pravice do ribarenja v italijanskih vodah, dalje v tržaškem zalivu in Istri. To naj jim že bo. Toda oni gredo dalje in zahtevajo zase tisto, kar nam zabranjuje v svojih vodah: namreč popolno pravico do ribarenja v našem morju. Pri tem se sklicujejo na svojo konvencijo z Avstrijo iz leta 1884., ki jim je dovoljevala ribolov v naših vodah. Da, Italijani zahtevajo, da smejo loviti ribe do ene morske milje od naše obale. Ako jim to dovolimo, je beraška palica našim ribičem neizbežna.

Tu pa prihaja v poštev še nekaj drugega. Ko je bila Avstrija Italijanom dovolila pravico ribolova, so italijanski ribiči naše ribištvo ubili; tedaj so nastali veliki spopadi med našimi ribiči in Italijani, ki so še vsem v spominu. Danes bi prišlo še do večjih in ljutejših spopadov, ker je naše ribištvo ljudstvo prvič po velikem delu obubožano in zato zagrenjeno, drugič pa smo danes svobodna in samostojna država, ki mora pač v vsakem slučaju stati na braniku za svoje državljane. Naši ribiči bi se danes gotovo s podvojen silo vrgli na italijanske kvarljivce in izkoriščevalce našega ribolova, ako bi Italijanom dali kake ribiške pravice v našem morju. Iz tega bi potem lahko nastali resni zapletljivi za državo. Tudi s tega stališča je torej treba velike previdnosti pri sklepanju ribarskih točk v trgovski pogodbi z Italijo.

Predlagam, da se naše pomorstvo in ribištvo v ustavi imenoma zaščiti. Za naše pomorščake in ribiče treba osnovati zadrugo in strokovne šole, treba jih podpreti s kapitalom, ladjami in pripravami, pomagati jim z moralno zaščito. Predlagam, naj se v ustavo sprejme nov člen, ki se glasi: »Pomorska in ribiška stroka vživa posebno varstvo in podporo države. S posebnim zakonom se uredi posebno pomorsko pravo; dalje zavarovanje pomorščakov, kapitanov, mornarjev in ostalih ladijskih nameščenec, ribičev in brodarjev za slučaj nezgode, bolezni, starosti in brezposelnosti; potem strokovna izobrazba pomorščakov in ribičev, ustanovitev zbornice za pomorščake, ustanovitev pomorskih in ribiških zadrug in kolektivnih podjetij te stroke.«

Iz govora g. dr. Dulibića se more vsak

prepričati, da je bil vseskozi stvarjen in tehten in je popolnoma spadal v okvir razprave o varstvu zadružništva. In vendar je predsednik dr. Ninčič govornika neprestano prekinjal in opominjal, naj se drži predmeta, a ostali demokrati so se Dulibiću opetovano — smejali. To obnašanje predsednika in demokratov najboljše osvetljuje duha, ki preveva vladno večino v ustavnem odboru.

Politične novice.

— Kandidati SKS za deželno vlado. Kakor se po deželi govori, hočejo samostojni predlagati sledeče svoje ljudi za poverjenike: poverjenstvo za kmetijstvo: Fr. Sajovic iz Kočevja; poverjenstvo za uk in bogočastje: Lovro Rebolj iz Kranja; poverjenstvo za pravosodje: Fr. Kuralt iz Šenčurja. — Sami »ubogi kmetje!«

— Uničujoča sodba o samostojnih. »Seloc«, glasilo zemljoradniškega saveza, piše o slovenskih samostojnih »kmetih« sledeče: »Od strupenih vplivov na naš klub (klub zemljoradnika) je bil najnevarnejši oni, ki je prihajal iz naše lastne sredine, od opasnega domačega sovražnika. To so bili predstavniki tako zване »Slovenske samostojne kmetijske stranke.« Dasiravno program te stranke ni tak kot je naš, temveč je le nekaj praznih in puhlih besed, vendar smo mi njene poslance iskreno sprejeli v svoj zemljoradniški klub, ker so nas oni omamili s svojim obljubljanjem, češ da se bodo v najkrajšem času prilagodili našemu programu. Imeli smo jih nam enake, smatrali smo jih za svoje brate. A kako kmalu so nas ti »bratje« kruto razočarali! Ves čas so z nami trgovali in prodajali za izvoznice in uvoznice in druge osebe in strankarske koristi našo moč in naše številce. Ko so potem njihovi zločini prihajali drug za drugim na svetlo, so poskušali vplivati na naše seljake z intrigami avstrijske vrste, da bi s tem zakrili sled svojemu zlobnemu početju. Poedince so odvažali od ostalih tovarišev, druge so nagovarjali, da z njimi — brezvestnimi političnimi trgovci — osnujejo drug klub, ki naj se odcepi od Šumadincev in stopi v vladno, da bi tako mogli svoje spekulativne plane lažje in bolj brezskrbno izpeljati. Tretjim so zopet prav zahrbtno obljubovali, da jih bodo kandidirali za ministre, če bodo glasovali za vstop v vladno. V klubu so vedno zahtevali, da se naj pogaja z vladno in obenem izjavljali, da so tudi oni mnenja, da ni treba ravno vstopiti v vladno, vendar se mora gledati na to, da se čim več ugodnosti izvleče iz vlade. Tudi tukaj so se pokazali kot zahrbtni in lažnjivi avstrijanci kakor v vseh drugih svojih nastopih. Kajti oni sedaj izjavljajo v svoji izjavi, ki je izšla v »Pravdi« od 19. t. m., da so oni »od vsega začetka iskreno in javno zahtevali, da se stopi v vladno...« O teh političnih prevartah bomo še govorili, kajti slovenski kmet mora zvedeti kako nevarnim sovražnikom vsega kmetijskega stanu je zaupal svoje težnje in zahteve.« — Tako piše o slovenskih samostojnih poslancih srbski kmetijski list, ki gotovo nima vzroka pisati o teh »vrljih zastopnikih kmeta« neresnično in pretirano. Prepričani smo, da bo ljudstvo s temi »zastopniki« o prvi priliki obračunalo in s tem pokazalo bratom Srbom, da našega kmetijskega ljudstva ni soditi po samostojnih koristolovcih v Belgradu.

— Stranka Slovenskih Kmetijskih Buržujev ali: Samostojna Kmetijska stranka se zelo boji sodbe javnosti. Danes napoveduje v svojem listu temeljito pretresanje vprašanja, kakaj je stranka pristala na to, da se

bosanskim veleposestnikom izplača iz žepov celega ljudstva ena milijarda odškodnine za dedno zemljo kmetijskih siromakov, samo zato, da Pucelj postane minister, Vošnjak pa poslanik. Ne vemo, kako bo ta razprava z volivci izpadla, ampak da ne bo tako gladka, si lahko mislimo. Stranka Slovenskih Kmetijskih buržujev bi rada očitke voditelja srbskih kmetov, g. Avramovića, ki jim je dokazal lov za izvoznice, izdajstvo nad malim kmetom in dobičkalovstvo, oslabila s tem, da srbske zemljoradnike označuje v »Kmetijskem listu« za — komuniste! In vendar so samostojneži, ko so prišli v Belgrad, zoper program svojih srbskih tovarišev niso nič imeli, v ta klub vstopili in so šele zdaj iztaknili, da je pravzaprav komunističen! Zvite glavice so naši »kmetijski buržuj«, ki zastopajo ne slovenskega malega kmeta, ampak interese veleposestev. Se »Jugoslavija« piše danes: »Slovenski kmet je pa že pri prihodnjih volitvah spozna, kam jih je zavedla bolestna ambicioznost nekmetijskih njihovih voditeljev.« Samostojni so zdaj razkrinkani pred celo jugoslovansko javnostjo.

— Predsedstvu deželne vlade za Slovenijo. Z ozirom na moje imenovanje v svet Kmetijske družbe za Slovenijo sem prisiljen podati sledečo izjavo: Kot predsednik Kmetijske družbe za Slovenijo sem strogo pazil na avtonomne pravice društva. Gledal sem na to, da se je vse poslovanje vršilo po društvenih pravilih, ki so za družbo edino merodajna. Ko je nastal v okviru družbe oster spor radi občnega zbora in je prišlo na površje vprašanje, ali imajo pravico družbo zastopati na občnem zboru 1920 izvoljeni delegati, ali pa je njihova pravomocnost v smislu društvenih pravil že potekla in se imajo radi tega voliti novi delegati, sem sklical v društvenih pravilih predvideno razsodišče, ki ima v smislu pravil (§ 35) razsojati spore, nastajajoče iz društvenega razmerja. To razsodišče je edino kompetentno, da končno veljavno razsodi nastale spore. Razsodišče je razsodilo, da družba po svojih pravilih nima sedaj nobenih delegatov in je določilo, da se morajo za prihodnji občni zbor voliti novi delegati. Ta sklep je bil zame merodajen in bi moral biti merodajen tudi za vladno, če bi spoštovala avtonomne pravice družbe. — Tega pravilnega mnenja je bil prejšnji predsednik deželne vlade, ki se je brez ozira na stranke postavil na stališče pravil Kmetijske družbe in izjavil: »Po mnenju deželne vlade je pot za poravnano navedenega spora v pravilih zahtevana in ne more deželna vlada s kakšnim ukrepom prejudicirati temu v okviru društvene avtonomije predvidenemu načinu rešitve.« — Na podlagi sklepa razsodišča sem ukazal volitev novih delegatov in naznanil, da se občni zbor vrši koncem maja. S tem odpade očitke, da bi se občni zbor Kmetijske družbe kakorkoli zavladeval. Če je deželna vlada kljub temu razpustila glavni odbor Kmetijske družbe, je posegla s tem v statutarne pravice avtonomnega društva in je na mesto statuta Kmetijske družbe postavila državno silo. Uverjen sem, da se bodo vsled tega le še bolj razpalile strankarske strasti, kar bi po mojem mnenju vlada morala z vsemi silami preprečevati, zlasti, ker gre tu za stanovsko-strokovno društvo. Ker s svojo osebo ne morem kriti vladnega postopanja napram Kmetijski družbi, izjavljam, da se odpovedujem mestu v svetstvu Kmetijske družbe. — Podhom, 26. marca 1921. — Z odličnim spoštovanjem Jakob Jan.

— Velik škof narodne cerkve. Te dni so liberalni listi z velikim zadoščanjem prinesli vest, da se je češka narodna cerkev končno ve-

ljavno združila s srbsko pravoslavno. Mi smo čisto dobro vedeli, da vest ne more odgovorjati resnici. Naj kdo o pravoslavni cerkvi sodi, kakor hoče, svoje cerkvene kanone ona v gotovem pogledu skrbno čuva. Sam dr. Kušej je v »Narodu« prišel do sklepa, da je taka združitev nemogoča. Duhovniki češke narodne cerkve so samovoljno odpravili celibat, zakon po mašniškem posvečenju pa je nepremagljiva ovira za to, da bi se mogli ti duhovniki v pravoslavni cerkvi priznati. Potem je vprašanje škofa, naposled pa si češka narodna cerkev hoče pridržati pravico priznavanja ali nepriznavanja izvestnih dogem celo v okrilju pravoslavne cerkve. Zato se nič nismo začudili, ko smo danes brali v liberalnih listih, da se vest o pridruženju češke narodne cerkve srbski pravoslavni oficijelno dementira. Prestopilo je v pravoslavje samo 14 oseb. Češkoslovaška narodna cerkev bo obstajala popolnoma avtonomno dalje. Torej plačuje naša vlada čisto zastoj episkopu Dositeju 100.000 dinarjev letne doklade za njegovo protikatoliško rovanje.

— Dr. Tavčar in izjava kulturnih delavcev. K članku pod tem naslovom, ki ga je v včerajšnjem »Slovencu« priobčil »Triglavske«, dovolite, da Vam kot čisto neudolžen opazovalec podam še dopolnilo. Tudi jaz sem se spodlikal nad dr. Tavčarjevo trditvijo, da nam Srbi plačujejo našo univerzo v Ljubljani, pa ne samo radi tega, ker se mi je zdela ta opazka sila neokusna, ampak pred vsem zato, ker je docela neresnična. Mislim da bi se tudi dr. Tavčar kot politik in žurnalist vendar lahko spominjal, da so komaj dobrih 14 dni, predno je on razglasil med svet, da nam Srbi plačujejo naše visoke šole, vsi slovenski listi — tudi demokratično-centralistični — objavili kosmate številke baš sedaj v razpravi se nahajajočega državnega proračuna, ki kaže, da je dinarski del proračuna ravno za toliko pasiven — če se prav spominjam, gre tu za milijarno razliko! — za kolikor je kronski del proračuna aktiven! Polem-takem vsak šolarček lahko izračuna, da ne plačujejo Srbijanci nam Prečanom naših naprav, ampak narobe, da mi njim doplačujemo na njihov pasivni budget. Ta konstatacija se mi zdi potrebna, da nas ne bo sram, kadar gremo mimo naše univerze; nimamo je kot berači od milosti drugih, ampak plačujemo si jo sami s svojimi žulji. Torej ne devajmo se tako v nič in ne metajmo se iz same servilnosti pod noge — nikomur. Ni nobenega poviča za tako poniževalno obnašanje. Proč s hlapčevskim duhom tudi v razmerju do naših srbskih bratov! Na dr. Tavčarjeve članke pa, g. urednik, v bodoče bolje pazite; oni so polni ne-točnosti.

Dnevne novice.

— Razpis občinskih volitev. Razpisane so občinske volitve v Ljubljani, Mariboru, v Celju in v Ptuj, ki se imajo v vseh štirih mestih vršiti v torek, dne 26. aprila. Ljubljana ima voliti 48 odbornikov, Maribor 40, Celje 32 in Ptuj 24 odbornikov, razen tega ima še vsako mesto toliko namestnikov kot odbornikov. Volišč ima Ljubljana 14, Maribor 5, Celje 2 in Ptuj enega. Volilni imeniki zadnjih volitev v ustavotvorno skupščino bodo v vseh štirih občinah kot pravomočni razpoloženi skozi tri dni, t. j. dne 31. marca, 1. in 2. aprila od 9. do 12. in od 15. do 18. ure vsakomur na vpogled, ne da bi se moglo na njih še kaj izpremeniti.

— Občinski volilni red za Slovenijo. V založbi Tiskovne zadruge je pravkar izšel nov volilni red, po katerem se bodo vršile

sec. V Trstu izhaja učiteljsko glasilo: »Učiteljski list« dvakrat na mesec in izborna urejevanje in krasno opremljeni mladinski list »Novi« s prispevki vseh naših pisateljev, ki ga urejuje Janko Samec. Če pomislimo, da imajo mnogi teh listov mnogo tisoč naročnikov, se moramo čuditi. Poleg tega pa izhaja v Trstu še »Pravni Vestnik« in namerava pričeti izhajati »Ljudski glas«. Za žensko pa izhaja mesečnik »Jadranka«. — Založništvo pri nas ni dobro razvito. Največ je do sedaj izdala Narodna tiskarna v Gorici, ki izdaja letno kole-dar in še po par knjig ter s tem nadomešča našo Mohorjevo družbo. V Trstu se snuje novo založništvo, tudi v Gorici se bodo začeli bolj gibati. Knjig našemu ljudstvu silno primanjkuje. Tiskarne imamo: eno v Trstu, eno v Gorici, eno v Postojni in eno v Idriji; za zdaj sta večjega vpoštevanja vredni samo prvi dve. Knjig iz Jugoslavije dobimo redko, tudi jih knjigarji s p l o s n o (ne vsi!) dajejo pod pogoj, ki so za nas nesprejemljivi. Časnikov ne sprejemamo; le tu pa tam pride kaka revija, a večina se jih izgubi. Niti znanstvenih revij nam ne privoščijo. Laški listi pa dobivajo redno tudi naše politične liste.

Društveno življenje se je pričelo posebno na deželi precej razvijati. Povsod so se društva obnovila, kjer so imela originalna pravi-la na razpolago in so mogli dokazati, da je društvo obstajalo tudi pred vojno. V nasprot-nem slučaju pa delajo sitnosti. Danes se ne zgodi tako pogosto, da bi prepovedali predsta-vo, dasi so prepovedani shodi. Našim društvom je samo otežkočeno delovanje, ker se nimajo

močne centrale, nimajo oblek, odrov, knjižnic itd. Vse se bo moglo razvijati le počasi. Ker imajo naši ljudje mnogo zmista za samozob-razbo in za društveno življenje, upamo, da bo to v najkrajšem času, ko se zacelijo glavne rane, v predvojnem cvetu.

Najsitnejša zadeva pa so naše šole. Misel, da se bodo naše šole obnovile v predvojno stanje, se ni vesničila. V tem oziru so nas udarili najhuje in najbolj namenoma, ker se zavedajo, kakoga pomena je šola. Ljudsko šolo so nam seveda pustili na deželi in učitelje-tudi, le da so jih nekoliko prestavili in da mnogo šol niso odprli z motivacijo, da nimajo učiteljev, dasi jih v Jugoslaviji mnogo čaka, ki bi radi prišli nazaj na svoja mesta. V slovenske šole so začeli tudi dosledno vpeljevati italijan-ščino po vedno več ur na teden. Toda to se jim ne bo posrečilo. Naše zavedno ljudstvo se bo uprlo ti nakani potujčevanja, italijanščina naj se poučuje samo na onih šolah kjer in kol-likor so prej poučevali nemščino. Dejal sem, da učiteljstva manjka. Italijani seveda skrbijo za naraščaj, ustanovili so skupino — možko in žensko — učiteljske v Tolminu. Ta zavod vodi italijanščina, ki nima pojma o peda-gogiki, med njim in pokojnim dr. Bežekom je za prepad velika razlika. Glavni namen zavo-da je, da vzgoji iz mladih neizkušenih ljudi »zanesljive« učitelje in učiteljice; v to se poslužuje sredstev kot so p l e s, izleti, ve-selice itd. Ne didaktika ampak dunajski val-ček, ne dušeslovje, ampak laška opereta je glavni predmet v tem zavodu.

To je skoraj edina srednja šola, potisnje-

na v hribe, v Tolmin. Še manj na primernem mestu za nas je realna gimnazija v Idriji. Ta bo menda (ni gotovo!) ukinjena, ker bo šlo ne-kaj profesorjev v Jugoslavijo, drugi pa na no-vo gimnazijo v Ajdovščino, ki je baje gotova stvar. Povratek našim profesorjem pa ni za-gotovljen. Jasno je, da Ajdovščina ni primeren prostor za gimnazijo; ona ni središče, kraj je premajhen, tisoč in tisoč ugovorov, tehtnih in pametnih je proti nji. Naše narodno kulturno središče je še vedno Gorica, v katero se stekajo vse žile slovenskega življa. Tudi Ita-lijani se bodo morali privaditi na to misel. Tako smo danes takorekoč brez srednje šole. Nekateri dijaki hodijo v laško gimnazijo, kjer uči slovenščino — abecedar Bandelj, ki sam nič ne zna. Sploh študira zelo malo naših di-jakov. Ta nedostatek bomo v bodoče bridko občutili. Sprijazniti se bo treba z mislijo, da naj gredo naši dijaki študirat v Italijo vsaj ne-kaj časa, da napravijo doli izpite. Jugoslovanski izpiti tu niso priznani in pod to pretevo-silijo potem naši ljudje nazaj v Jugoslavijo. To dejstvo bo pokopalo naš narod, če se ne zavemo pravočasno in ne storimo vsega, kar je treba storiti. Zabraniti je treba izseljevanje našega izobraženstva, ki se še vedno seli. Res, da ni prijetno to življenje, če nisi varen ne živ-ljenja in ne imetja, a potreba je zato tem več-ja.

Ker govorimo že o nevarnostih, moramo omeniti tudi organizacijo fašistov. Pravila njih društva imam pred seboj. Nič posebnega, nič zanimivega ni v njih. Sami nazivljajo svoj na-men za plemenit. Ne trdimo, da ni v ti organi-

zaciji mnogo poštenih ljudi in da ni to samo huda reakcija na delovanje komunistov in so začeli zadnje čase fašisti (zvezarji bi jim rekli po slovenski — zveza bojevnikov) sami trebi-ti svoje vrste onih elementov, ki jih spravljajo s svojim delom samo v neprimljive in v sramoto pred svetom. V društvu so razni ljudje, ki jim gre samo za razbijanje, nekateri so celo silno ekscentrični, dejali bi nemoralni. O zna-nem goriškem Monfridinuju se splošno sodi, da je blazen, drugi so zopet mladi, vročekrvni, ki hočejo delati neumnosti za vsako ceno in niti ne poznajo cilja fašizma. Fašizem je danes močan, predrzen, edina vlada v Italiji. Ti ljud-je imajo pravico nositi orožje, aretirati, storiti vse, kar se jim poljubi in to javno brez sramu in bojazni. Svoboda v Italiji je čudna. Naši listi smejo pisati, kritizirati, državna cen-zura ne napravi mnogo, a nevarnost je, da po-tem pridejo fašisti, razbijejo tiskarno, potol-čejo urednika ali se maščujejo na ta ali oni način. To dela naše razmere silno neznosne; zdi se nam, da smo brezpravni v brezpravni državi. Nobena slovenska vas ni varna, da se ne pripeljejo nekega dne v avtomobilu fašisti in razbijejo, kar je na zunaj slovenskega, na-piše trgovin in drugo. O slovenskih zastavah ni niti govora. O priliki aneksije je razobesil neki fant v Tolminu črno zastavo, danes sedi v goriškem zaporu, morilci in požigalci-fašisti so izpuščeni.

To je samo majhna slika, ki bo morda te-mu ali onemu dobrodošla. Vesele praznike!

prihodnji mesec občinske volitve po Sloveniji. Volilni red, ki je izšel v jako priročni izdaji, bo dobro služil občinskim uradom, glavarstvom, kakor tudi strankam, ki bodo posegle v volilni boj. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sona ulica 6 in velja s poštnino vred 4 K 40 vin., ako se denar v naprej pošlje.

— **Jadranska banka želi monopolov.** Ljubljanska Jadrska banka si skuša pridobiti poleg trgovskega in industrialnega monopola še časnikarski monopol. Kakor smo izveščeni, namerava Jadrska banka uvesti strogo gospodarsko kontrolo nad poročili obstoječih, njej podvrženih listov in upa, da se ji na ta način posreči dobiti v svoj gospodarski »ukrug« vso slovensko javnost. — Kakor pa doznavamo iz verodostojnih virov, se Jadranski banki ta nakana ne bo posrečila.

— **Na naše žepce gre!** Zadnje dni sta se vršila dva občina zbor in sicer »Samopomoči« in ustanovni občni zbor nove zadrge javnih nameščencev. O tej stvari se je precej pisalo, posebno v »Slov. Narodu«, kar pa je bilo ali neresnično ali pa podlo zavito. Na prejšnjem o »Samopomoči«, Velikanska večina članov je s sedanjim načelstvom in nadzorstvom skrajno nezadovoljna, ker se zadruga po mnenju članov ni vodila tako, kakor bi bilo treba. Kako se je gospodarilo, to bo pokazala natančna revizija. Da nekaterim ljudem revizija ni všeč, je razumljivo. Trditev dosedanjega predsednika »Samopomoči«, da je bila ravno ta zadruga tista, ki je regulirala cene v Ljubljani, ne odgovarja dejstvu, ker je bilo pri trgovskih velikih stvari cenejših, kot pa pri »Samopomoči«, pa žal tudi boljših. Če se pa še vpoštevata, da je na svetovnem trgu že preveč blaga, vsled česar vlada brezposelnost in je tudi konkurenca ter padanje cen očitno, se nam zdi ta trditev pač smešna. Nekvalificirani magistratni svetnik hoče celo zadevo »Samopomoči« spraviti na politično polje kot intrige klerikalcev, toda to se mu ne bo posrečilo, kljub njegovemu trudopolnemu pisarstvu po »Narodu«. Tukaj ni mesta za nobeno stranko. Pri »Samopomoči« smo včlanjeni javni nameščenci, za katerih žepce se gre, ne pa politične stranke. — In pa ustanovitev nove zadrge! Dvajset ljudi se je kar na skrivnem po »furtimaško« dogovorilo, da je treba ustanoviti novo nabavljalno zadrugo. Mislili so, da bo šla cela reč kaj gladko, pa so se zmotili. Javni nameščenci so povedali na prvem sestanku, da ljudem, ki ustanavljajo novo zadrugo, ne zaupajo. To je resnica! Lažnjiva pa je vest »Narodova«, da so se državni nameščenci izjavili proti zadrugi. Sam poverjenik g. Ribnikar in predsednik takratnega sestanka sta izrecno ugotovila, da ni noben proti novi zadrugi. To je poročalo tudi nedeljsko »Jutro«. »Narodov« dopisnik, ki bi bil tako blizu govornikom, je lahko slišal vse, toda njemu, kakor se vidi, ni za resnico. Na koncu naj še omenim, da se pri teh zborovanjih ni šlo za kako politično stranko in se tudi nikoli ne bo šlo. Mi hočemo pri naših zadrugah imeti red, kjer se bodo naši interesi popolnoma vpoštevali, v odboru pa ljudi strokovnjake, katerim bomo vsi zaupali. Če je to klerikalno, tudi dobro. — **Uradnik.**

— **Zadruga Gospodarska banka** ustanovi podružnico v Mariboru. Da preskrbi bančne prostore in stanovanja za uradnike, bo zidala lastno palačo.

— **Kovani drobiž po 25 para ali eno krono** se za sedaj ne bo dal v promet, ker je faktična vrednost kovin, iz katerih je sestavljen, večja, kakor nominalna vrednost, vsled česar bi ta drobiž kmalu izgubil iz prometa. Radi tega je finančno ministrstvo naročilo v Zagrebu tisk papirnatega drobiža po 25 para, kovani drobiž se bo dal v promet šele, ko padejo cene kovinam v taki meri, da odpade zgoraj omenjena nevarnost.

— **Čekovni promet.** Pošto ministristvo v Beogradu je odredilo, da mora od 1. apr. 1921 dalje vsak poštni urad v Sloveniji sprejemati vplačila tudi za položnice zagrebškega čekovnega urada in sarajevske poštne hranilnice. Obratno se lahko vplačuje s položnicami ljubljanskega čekovnega urada pri vseh poštinih uradih na Hrvaškem, v Slavoniji, Bosni in Hercegovini.

— **Nov list.** V Splitu je izšla prva številka »Hrvatske Riječi«, glasila hrvatske seljačke stranke za Dalmacijo (Narodni klub).

— **Mrtvi novorojenček najden.** Dimnikarski mojster Franc Bedina in njegov dninar Janez Ribič iz Tržiča sta našla pri hiši št. 128 v greznici, iz katere sta pospravljala fekalije, mrtvo truplo novorojene deklice. Neusmiljena mati, ki je vrgla dete v greznico, ni znana.

— **Invalid brez podpore s šestimi nepreskrbljenimi otroki,** 21 mesecev bolan, dela nezmožen, prosi nujne pomoči. Darove sprejema uprava »Slovenca« v Ljubljani pod »Invalide«.

— **Ženske bolezni.** Profesor Zweifel v Lipskem, predstojnik univerzitetne klinike za ženske bolezni, izjavlja, da je z vsehdom »Franz-Josef« grenčice v vsakem oziru zelo zadovoljen. 4356

Ljubljanske novice.

lj Potresna procesija, ki se vrši v Ljubljani velikonočno nedeljo popoldne, se je letos tako preuredila, da pojde procesije župnijske cerkve naravnost pred uršulinske cerkve, kamor dospe potem procesija iz stolnice z Najsvetejšim. Procesija iz stolnice se prične 20 minut pred tremi in pojde po Stritarjevi in Wolfovi ulici čez Kongresni trg. Po končanem sv. opravilu pred uršulinsko cerkvijo se vrne stolna procesija po isti poti nazaj, druge se pa razidejo.

lj »Samopomoči« v Ljubljani ni priznala načelstvu na občnem zboru od nadzorstva predlaganega absolutorija. Oblastni in samopašni gospodje so vsled te nezaupnice očitno zbegani. Ali jih je strah pred revizijo, ki se mora izvršiti po odredbi občnega zbora? Nekomu se očitno že tresejo blazke. »Nič nisem kupoval in nič prodajal« kriči na vso moč v »Slov. Narodu«. »Kaj me briga, če sem mogoče vendarle zakrmaril ladjico med pečine in če jo vihar razbije. Imel sem slabe mornarje. Nisem čul, ko so oni spali.« Mož gotovo ni prečital § 14 zadr. pravil, sicer bi govoril drugače. Pozdravlja obenem v »Svojem« (oprostite »Našem Glasu«) z »veseljcem« naprtno revizijo, upa, da z njo ubije »zlobno« suštanje zahrbtnožev. Veseli bomo, če se izpolni njegova nada. Čuje se, da so izbrani revizorji odločeni in izvršni strokovnjaki. Zavečajo se prevzete odgovornosti. — **Jurist.**

lj **Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov,** sekcija Ljubljana, obvešča svoje člane, da se vrši nadaljevanje občnega zbora v torek, dne 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer v dvoran mestnega magistrata. (k)

Načrti za zgradbo poslopja Zadruga Gospodarske banke bodo kmalu izjavljeni. Na zemljišču na Miklošičevi cesti št. 10, kjer bo stalo poslopje, že pridno kopljejo in odvažajo prst. Barako za material in orodje zidajo visavis na zemljišču hotela Union.

lj **Ljubljanski trg.** Pretečeni teden je bil trg izredno živahen. Glede govejega mesa vladajo silne težave in je pričakovati pomanjkanje blaga za prihodnji teden. Za domači trg je na razpolago samo slaba, lahka živina. Dobro blago se je vsled znižanja carine in neracionalne medsebojne konkurence eksporterjev nepotrebnostno podražilo, kar bi se dalo z nekoliko dobre volje vsaj deloma preprečiti, kakor se je to storilo v drugih pokrajinah. Tržna cena za goveje meso ostane še naprej 30 K za meso I. vrste, 28 K za meso II. vrste, 24 K za meso III. vrste. Vsled tega so mesarji izjavili, da so prisiljeni ustaviti prodajo. Cena živi teži za dobrega vola je 22 K za kg, srednjega 20 K. Tudi na svinjskem trgu primanjkuje zelo obetno mesa. Ker se slanina zelo slabo kupuje, meso pa zelo močno, je nastalo nepravilno razmerje, ki onemogoča klanje vsled zaostajanja slanine, ker so na razpolago samo hrvaški prešči. Domači prešči so na trgu redki. Svinjsko meso I. vrste 32 K za kg, II. vrste 30 K, slanina 46—48 K. Mesarji zahtevajo zvišanje cene za meso in znižanje cene za slanino. Tudi telečjega mesa je pretečeni teden primanjkovalo. Cena 24 K I. vrste, 22 K II. vrste. Prekajenega svinjskega mesa je bilo na trgu dovolj. Cena za šunko na trgu 50—52 K za kg, reberca 44—46 K, hrbet 48—50 K. Sadjia, posebno južnega, je v izobilju. Cena za oranže 2—4 K po kvaliteti. Tudi nekaj jabolk in lepih hrušk se je pojavilo na trgu. Importirane karfirole, izvrstne kakovosti, se živahno kupujejo, 8—25 K za kos po kvaliteti. Rib in žab je bilo v četrtek in petek nekoliko več na razpolago. Vsled pomanjkanja rib se plačujejo izredno visoke cene. Večinoma se dovažajo bele ribe in posamezne ščuke, boljše blago pokupijo restavracije. — Jaic je na trgu pretečeni teden v izobilju po ceni 1.80 K za kos, ker se je nenadoma ustavilo nakupovanje za eksport po višjih cenah in s tem tudi onemogočilo prekupevanje. Različne zelenjave je dovolj. Moka je padla od 18 K na 17.20—17.50 K kg št. 0. Kvaliteta je povoljna, najfinjši moko je pa težko dobiti. Glede mleka vladajo prejšnja mizerija. V enem slučaju se je našlo celo mleko, ki se je javno prodajalo z 0.8% maščobe, to se pravi, da je vsebovalo mleko komaj eno desetino normalne vrednosti. Ob današnjem sistemu preskrbe Ljubljane z mlekom ni računati na bistveno zboljšanje. Tudi v higienskem oziru vlada skrajna malomarnost. Ljubljana si bo morala tu sama pomagati.

Najnovejša poročila.

PASIČEV ODGOVOR DEMOKRATOM.

Belgrad, 26. marca. (Izv.) Včeraj je demokratski klub prejel od Pašića pismen odgovor na Davidovičovo pismo. Pašić pravi v svojem pismu, da bo vlada razpravljala o demokratskih željah, vendar pa ne more v obliki ultimata kot izročeno. Vlada je pripravljena, nuditi pomoč invalidom in vojnim oškodovancem, istotako hoče tudi podpirati kmetijstvo. Pašić je svoje pismo prečital na seji ministrskega sveta, ki ga je odobril. Po prejemu Pašičevega pisma je imel demokratski klub sejo pod predsedstvom Davidoviča. Demokratski klub je v glavnem sprejel Pašičeve zahteve in noče več insistirati na vprašanju vstopa muslimanov v vlado. Z ozirom na to ne bo došlo do krize v vladi.

SRBSKI REPUBLIKANCI IN RADIĆ.

Zagreb, 26. marca. (Izv.) Današnje »Novosti« prinašajo razgovor z voditeljem srbske republikanske stranke Jašo Prodanovićem, ki pravi, da ne more Radića smatrati za separatista, temveč da je Radić pristaša narodnega ujedinjenja, o katerem sodi, da se more udeležiti samo v republikanski obliki. V slučaju, da ne pride do re-

publikanske ureditve cele države, zahteva Radić, da vstopi Hrvatska kot republika v federativno zvezo z ostalo Jugoslavijo. Glede srbske republikanske stranke je izjavil Prodanović, da je decentralistična, vendar pa sodi, da se morejo naše razmere urediti samo v slučaju, ako sprejme republikansko obliko. Prodanović je izjavil, da med srbsko republikansko stranko in Radićem ne obstoji nobena pogodba, vendar pa se njegova stranka popolnoma strinja z Radićevim socialnim programom, medtem ko bo svoj kmetijski program, ki ga nima izdelanega, izpopolnila z Radićevim programom.

VLADA PREPOVEDUJE SHODE ZEMLJOPRADNIKOV.

Sarajevo, 26. marca. (Izv.) Vlada je prepovedala shod zemljeradniške stranke v Bugojnu. Kakor se doznava, namerava prepovedati tudi ostale napovedane shode zemljeradniške stranke, ker noče dopustiti napadov na vlado radi sporazuma z muslimani.

NOVO DRŽAVNO POSOJLO V JUGOSLAVIJI.

Belgrad, 26. marca. (Izv.) Ravnokar sem izvedel, da se vršijo predpriprave za novo državno posojilo z zelo ugodno obrestno mero.

NOVINARSKI KONGRES.

Zagreb, 26. marca. (Izv.) Snoci so došli semkaj slovenski novinarji ter skupno s hrvatskimi in češkimi novinarji odpotovali na novinarski kongres v Sarajevo.

FRANCOSKO POSLANIŠTVO PRI VATIKANU.

LDU Pariz, 25. marca. (Havas.) V senatnem odseku za zunanje posle je poudarjal ministrski predsednik Briand potrebo vzpostavitve poslaštva pri Vatikanu.

MEDNARODNI KREDIT AVSTRIJI.

LDU Ženeva, 25. marca. (ŠBA) Finančna komisija zveze narodov, ki se v ponedeljek sestane v Parizu, razmotriva, če bi bilo za pomoč Avstriji koristno, da se za to državo uporabi sistem mednarodnih kreditov. Stalna komisija izvedencev naj bi dobila nalogo, proučiti to vprašanje z znanstvenega stališča.

KOMUNISTIČNI UPOR V NEMČLI ZADUSEN.

LDU Magdeburg, 25. marca. (Wolff.) Komunistični voditelji v Eislebu so prišli k poveljniku in ga naprosili za pogajanja o ukinjenju boja na vsem mansfeldskem ozemlju. Poveljnik je odklonil vsako pogajanje z upornimi delavci in je stavil te pogoje: 1. Uporne tolpe se takoj nehajo bojevati, potem ko neha varnostna policija streljati. 2. Vse orožje in strelivo se mora oddati. Kdor ji odda prostovoljno, ga ne bodo vprašali za ime in ga ne bodo zasledovali. 3. Vse vplenjene stvari se morajo takoj vrniti. 4. Delo se mora vzpostaviti v vseh obratih. — Voditelji komunistov so obljubili, da bodo pri svojih ljudeh poskusili vse, da se ti pogoji sprejmejo in izvedejo.

Prosveta.

pr Homerjeva Iliada. Prevel in komentiral T. Maretić. Četrto ponovno pregledano in z obširnimi tolmačem izpopolnjeno izdanje izbornega Maretičevega prevoda je izdala Matica Hrvatska. Knjigo, ki stane za člane 50 K, v knjigarnah pa 60 K, toplo priporočamo.

pr »Von Marburg bis Monastir«. Eine süd-slawische Reise, von Herman Wendel. Tisk in založba: Frankfurter Societäts-Druckerei G. m. b. G., Frankfurt a. Main, str. 126. Pisatelj Herman Wendel je v kratkem presledku po znameniti knjigi »Aus dem südslawischen Risorgimento« izdal novo knjigo »Von Marburg bis Monastir«, v kateri popisuje vtise in doživljanje na svojem potovanju v Jugoslavijo od Maribora do Monastira. Tudi v tej knjigi kaže nemški pisatelj obsežno znanje in poznavanje dežele in ljudi in svojo objektivnost napram Jugoslovanom. Kakor vsi njegovi spisi se odlikuje tudi ta knjiga po krasnem in izčezeliranem slogu. Knjigo najtopleje priporočamo.

pr Al. Mihelčič: Zahvalna pesem za 700 letnico ustanovitve tretjega reda. Za mesni zbor. Za letošnji jubilej sv. Frančiška in od njega ustanovljenega tretjega reda po Mihelčičeva skladba dobro služila. Je sicer popolnoma preprosta, pa vendar dovolj krepka in izrazita, da bo bodisi s spremljevanjem kakor tudi a capella brezdvomno dosegala svoj namen. Dobi se za 2 K v Jugoslov. knjigarni.

pr Ekselzior. Tako se zove knjiga, zlata knjiga, katero bi moral imeti vsak slovenski katoliški inteligent vedno pri sebi, ali jo prečitati in hraniti v svoji knjižnici, oziroma jo posojevati. Dobi se v Zagrebu, Pejačičev trg 15, v jugoslov. kat. akad. društvu »Domogor« v zlatorezu in vezana za 20 K, mehko vezana za 12 K; po pošti 3 K več. Hitite jo naročiti! — Jože Ma.

pr Glasbena Matica. Koncert slovenske koncertne pevke g. Mire Costaperaria-Devove in slovenske koncertne pianistinje gđ. Marije Schweigerjeve, profesorice ljubljanskega konservatorija, in gđ. Larine Vasiljeve, virtuosinje na harfi iz Petrograda, se vrši v uniojski dvorani v ponedeljek, 11. aprila s prav zanimivim sporedom.

pr Glasbena Matica. Praški »Hlahol« 120 pevcev in pevko bo koncertiral v Ljubljani dne 15. maha v uniojski dvorani.

Dijaški vestnik.

d Jug. kat. akad. društvo »Danica«. Na izrednem občnem zboru »Danica« se je odbor društva izpopolnil sledeče: predsednik: Papež Slavo, cand. iur.; podpredsednik: Korosec Viktor, cand. iur.; tajnik: Jeršič Mirko, stud. iur.; blagajnik: Birk Franc, stud. tehn.; I. knjižničar: Kozjek Ante, stud. phil.; II. knjižničar: Prijatelj Jože, stud. iur.; gospodar: Zumer Matija, stud. tehn.; arhivar: Kušar Fr., stud. phil.; zapisnikar: Kacin Anton, stud. phil.

Gospodarstvo.

g Zunanja trgovina Bolgarije. V prvi polovici prejšnjega meseca je Bolgarija uvozila 45.084.894 kg v vrednosti 920.376.115 levov. Na prvem mestu stoji Italija z 14.052.402 kg in 302.393.002 levov, na drugem Turčija (v prvi vrsti Carigrad); a šele na devetem mestu naša država z 1.020.533 kg in 19.123.341 levov. Celokupen izvoz pa je znašal 45.620.262 kg z 677 mil. 552.607 levov. Največ se je izvozilo tobaka. Na drugem mestu stojijo kože, na tretjem žito. Raznega olja je Bolgarija izvozila za 30.903.734 levov. Največ se je uvozilo tekstilnega blaga, v vrednosti preko 566 milijonov levov. Za nadaljni uvoz pride v poštev olje, mast, vosek, usnje in usnati izdelki, kovinski izdelki, kemikalije, barve in stroji. V našo državo se je izvozilo 40.651 kg v vrednosti 965.150 levov.

g Kultura tobaka v Sloveniji. Tobačni tovarni v Ljubljani prispele so iz okolišev, kjer se je dovolilo letos saditi tobak, sledeče prijave: Kranjsko (glavarstva: Krško, Novo mesto, Črnomelj): 14 sadivcev z 42.400 sadikami. Prekmurje: 5 sadivcev z 13.000 sadik. Štajersko (glavarstva: Brežice, Celje, Ljutomer, Maribor, Ptui): 498 sadivcev z 249.400 sadik. — Razmeroma največ priliv je dospelo iz okr. glavarstev Celje (s 132 sadicami) in Ptui (s 316 sadicami). — Uprava kulture tobaka je provizorno sledeče uravnala: glavno vodstvo in nadzor kulturno tehnične, fiskalne in administrativne službe je v rokah direkcije tobačne tovarne. Radi intenzivnega nadzora tobačnih kultur obstoji pri tovarni posebni referat, kateri se bavi z zadevnimi posli za politični okraj Črnomelj, Novo mesto, Krško, Brežice in Celje; za politične okraje Konjice, Ljutomer, Ptui in Prekmurje je na nadzor kulture poverjen provizornemu uradu za kulturo in odkup tobaka v Ptui. Vsi prijavljenci za sadenje tobaka so že prejeli dovoljenja in pa tobakovo seme, da morejo pravočasno posaditi seme v pripravljene razsadnike. Oni prijavitelci, katerim bi se iz kateregakoli vzroka posev tobaka ne obnesel, morajo to pravočasno javiti direkciji tobačne tovarne v Ljubljani, da jim po možnosti poskrbi sadik iz rezerv, ki si jih je za take slučaje poskrbel.

g Vpisi v trgovski register. (Ur. list št. 317 25. marca 1921) F. Ostreljč, Ljubljana: trgovina z mešanim blagom na drobno, manufakturnim, modnim, galanterijskim blagom in z železnino na debelo. Alojzij Cvenkelj, Ljubno: trgovina z lesom in lesnimi izdelki, Calli & Pompe, Ljubljana: javna trgovska družba, trgovina s pisalnimi in kadičnimi potrebščinami. Josip Stupica, Ljubljana: trgovina z vozovi. A. Čebul, Jesenice: trgovina z žitom in moko. Ivan Petrič, Borovnica: lesna trgovina. IV. Triller, Zagorica: ključavničarska obrt, instalacija in prodaja orožja. Fran Mulec & drug, Ljubljana: javna trg. družba; tvornica kuvert in konfekcija papirja. Bernež & Pahne, Selo: javna trg. družba; trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo ter vinom na debelo. Juri Šorli, Rupa: trgovina s čevlji in čimni. Charles Prince, Ljubljana: trgovina z manufakturnim blagom na debelo. Franc Šmalc, Ljubljana: trgovina s klobuki. Stefan Erman, St. Vid: periodično prevažanje ljudi. M. Gržurevič, Ljubljana: tvornica za izdelovanje kovinskih izdelkov in orodja. Franc Demšar, Sava: trgovska agencija. Anton Novak, Trajanec: trgovina z vinom v zaritih steklenicah. Janez Vrtinik, Klanec: valjni mlin.

g Parni kotel. Spisal ing. Gulič. Ta strokovna knjiga izide kot prvi zvezek nove »Znanstvene knjižnice«, ki bo izhajala v zalozi Jugoslov. knjižarne v Ljubljani. Založništvo je pripravljeno uvrstiti ob koncu knjige nekaj strokovnih oglasov priznanih tovarni in tvrdki, ki se bavijo s predmeti spadajočimi k stroki Poudarjamo pa, da se gre samo za strogo strokovne oglašje, ki bodo žitelju v korist in orientacijo; tudi pridejo v poštev samo povsem zanesljive in neprizkušene tvrdke. Zastopništva teh tovarni in tvrdki opozarjamo, da se zloze v Jugoslov. knjižarni.

g Občni zbor »Slovenske gospodarske zadrge za Slovenijo« se vrši 3. aprila 1921 ob pol 10. v posvetovalnici mestnega magistrata.

Vestnik S. K. S. Z.

* Osrednja pisarna SKSZ. Pomanjkanje urejene centralne pisarne, ki bi jo vodila večša roka, so naša društva doslej bridko pogrešala. Začetkom aprila pa začne vnovič posloovati v preurejenih prostorih v Ljudskem domu pisarna SKSZ. Dotlej se nahaja ista še v II. nadst. Jugoslov. tiskarne. Vodstvo pisarne je že prevzela akademično naobrazena moč. Društva se naj poslej pisarne res tudi poslužujejo. Osobito manjkajo iz veliko krajev poročila. Naši organizatorji in prosvetni delavci, ko pridejo v Ljubljano, naj osrednjo pisarno SKSZ nikoli ne izgredo. Uradne ure so vsak dan, razen nedelj in praznikov, od 8.—12. in od 15.—17. ure.

Turistika in sport.

Nogomet. Na velikonočno nedeljo in ponedeljek tekmujejo proti »Iliriji« celjski Atletiki. Atletiki so vsled resnega treniranja dosegli lasko leto prav dobro formo, v kateri so igrali proti Iliriji 2 : 2. Ker postave moštva niso spremenili, bodo tudi letos opasen protivnik. Pričetek tekem je določen na 15. uro. Ob 17. uri tekmuje v nedeljo rezervna »Ilirija« s »Svobodo«. — V Kranju igra v ponedeljek ob 15. uri »Triglava« proti ljubljanski »Svobodi«. (K)

Ste preveč občutljivi za mrzli zrak? Vsa krvstna bolečina se takoj pojavi? Slabost? Oj, kako tu ublažujejo bolečine in utrjujejo telo masaže s Fellerjevimi pravim Elzafluidom! 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici 42 kron. Državna trošarina posebej. Potrebnovali bi odnaložilo. Zelo poceni. Zelo poceni sredstvo? Poslužite se je Fellerjevih pravih Elzafluidov! 6 škatlic 18 kron. — Omot in poškodina posebej, a najcenneje. — Eugen V. Feller. Srebrna donja, Eisstr. št. 134, Hrvatska. F.

Spalne sobe

lepo izdelane iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi kuhinjske ali posamezne pohištvo gotovo ali po naročilu pri mizarjem mojstru

IVAN PAITZ

Maribor, Pod mostom 14.

Kupi se srednje veliko posestvo z eno nadstropno hišo, ter gospodarskimi poslopi na prometnem kraju v farni vasi ali kakem trgu. Hiše z dobro dobo trgovino in gostilno niso izključene. Ponudbe je nasloviti na „postuložeče B. K.“ Loka pri Zidanem mostu.

Na prodaj **mlin** v ljubljanski okolici velik z nekaj orali zemlje, krasnim sadnim vrtom, hlevom, kozolcem in drugimi gospodarskimi poslopi. Polzve se v upravnistvu pod št. 1022.

Dobro ohranjenih **hrastovih sodov** od 200 njenih 200 hl hrastovih sodov od 7001 se po ugodni ceni prodaja pri J. Oražem, Selo-Moste pri Ljubljani. 1023

Kupi se malo posestvo s hišo in malim gospodarskim poslopjem s prilično veliko zemljo v okolici ljubljanske. Natančno se poizve v pisarni odvetnika dr. Josipa Grabovca, Ljubljana, Sodna ulica 11.

Velika **novih dvokoles** različne pnevmatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli po ceni pri Batjei-u, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otročji vozički, šivalni stroji i. t. d. v popravilo. Mehanična delavnica Karlovska cesta št. 4.

Veľepodjetje v Ljubljani išče

komercijelnega uradnika

Reflektira se samo na prvovrstno mlado moč. Absolventi trgovske akademije zmogni v govoru in pisavi hrvatskega jezika imajo prednost. Ponudbe je vpsolati pod naslovom „Veľepodjetje“ na poštni predal št. 98, Ljubljana.

Modni atelje za gospode in dame

K. Pučnik, Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

ujudno priporoča svojo lepo zalogo

pristnega angleškega blaga.

F. Pečenko
Turški trg 1.
Ljubljana.
V ZALOGI:
Aida
Maria
Lucia
Jolanda
Zlata krona
Kvačkanec
Znamanec
l. l. d.
nogavice
robci
rute
dreva
svila
vezalke
sekanec
vseh vrst.
bonitetne cene
brez izjeme.

PISALNI STROJI:

Imperial, Underwood, Remington, Century, Kontinental, Mercedes Yost l. d.

RAZMNOŽEVALNI APARATI:

Opalograf, Gestettner, Charolograf.

VELIKA ZALOGA

barvnih trakov, pravih angleških, v vseh širinah, prima ogli. papirja ter vseh potrebščin za razmnoževalne aparate, kakor: barve, črnila, Fixat, Preservat, vošeni papir itd. pri trdki

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 telefon št. 423.

moderna mehanična delavnica za popravila vseh vrst pisalnih in računskih strojev ter kontrolnih blagajn.

DANICA

krema za obutev

čisti, lika in konservira usnje.

PROIZVAJA:

„SLAVIA“ tvornica kemičnih izdelkov d. d.

Telefon št. 5-46.

ZAGREB

ILICA 213.

[Brzjavlj: „Cemina“.

Pletilni stroji

nemškega sistema pripo-roča iz skladišča. Popravila, nadom. deli, šivanke.

Aug. Bomberg

WIEN VII., Lerchenfelderstr. 62/64.

Dve breji kozi se prodajo. Kje pove upravništvo Slovenca pod številko 1100.

Dr. Norbert Moro

ordinira za obolenja vodo odtočnih organov (urološki kirurgija) v Gradcu, Schmiedgasse 40, I. nadstr. Ure za pogovore: ob delavnikih od 11 do pol 1 in od 2 do 4 ure. Ob nedeljah od 11 do 1 ure. Razun teh ur za slučaj posebne prijave.

Odstrel

v Sloveniji se išče na dlje petelin in škarjence za letošnje sezono, eventualno tudi udeležba vsega lova. Ponudbe pod „Lovec 1081“ upravlja lista.

Cementne cevi

vseh vrst, cevi za vodnjake 1 m svetlobe, stebre za vrtno ograje in kozolce, grobne okvirje, stopnice iz umetnega kamna itd., Portlandcement nudi po najnižjih cenah

F. Banda & drug, Ljubljana Karlovska cesta 8.

Gradbeno podjetje

ing. Duklč
Ljubljana, Resljeva c. 9.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

„Wanderer“ auto popolnoma nov 5/15 PS 2 ali 3 sedežni, se za ugodno ceno prodaja. Cenj. vprašanja je nasloviti na A. Jelenc, Tržič. 1058

Proda se: Francoski auto „Unic“. Re-gistrirana blagajna National. 3 kontrolne blagajne. Pisalni stroj „Underwood“. A. Zajec, Dunajska cesta 14.

Bencin srednjetežek 4 K 26.— kg — pri večji množini popust — se do-biva pri autoreferatu, Ljubljana, Dunajska cesta št. 50. 1060

Prevažanje in ocarinjenje

vsakovrstnega blaga izvrši najhitrejše

Prevoznisko podjetje
JOSIP TURK
Radeckega cesta št. 3.

CUNARD LINE

Naslednji odhod iz Trsta z velikim poštanim parobrodom

CALABRIA

Odprava iz Zagreba 1., 2. in 3. aprila.

Vsa podrobna pojasnila daje

Generalno zastopstvo
„CUNARD LINE“

ZAGREB

Vrhovčeva ulica št. 15.

POLNOGUMIJASTI OBROČI za tovarne avtomobile

PNEVMATIKO

za kolesa in avtomobile

KOLESA

AVTOMOBILI

najceneje.

J. GOREC,

LJUBLJANA

Gospodarska cesta 14.

Inženier Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženier

Ljubljana,

Hilšerjeva ulica št. 7.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.

Stara dobrodoča trgovina

z mešaním blagom

v Šoštanju, na glavnem trgu se odda v najem.

Naslov pod št. 105 na upravništvo lista „Slovenec“.

Štiri milijone kron

zadene v najbolj srečnem slučaju igralec državne razredne loterije.

320.000 kron

je znašal glavni dobiček v tretjem razredu, ki ga je zadela srečka Zadržne gospodarske banke št. 34.238.

Novo žrebanje

se vrši 8. in 9. aprila. Kdor je doslej igral, a še ni zadel, mora zamenjati srečke 3. razreda za nove srečke 4. razreda do 3. aprila. Nova srečka stane kolikor stara: cela 192 K, polovica 96 K, četrtina 48 K, osmina 24 K. Kdor se ni igral, a hoče igrati v četrtim razredu, mora plačati srečke vseh štirih razredov, torej štiri-kratni iznos.

Zadnja prilika. Nekaj srečk ima še na razpolago

Zadržna Gospodarska banka d. d.
v Ljubljani, Dunajska c. 38, I. nadstr.

STROJI

strugarski, kle-parski, kovaški

in orodje, decimalne in balančne tehnične vseh vrst po zmernih cenah samo pri

središnjici češke industrije

NEDVĚD I VALAČIC

Telefon št. 14-05. **ZAGREB** Brzjavlj: Št. Zgb. Nikoličeva ulica 14.

Zahtevajte cenike.

Zahtevajte cenike.

Advokat

DR. KIMOVEC

preje v Trstu

je preselil pisarno v

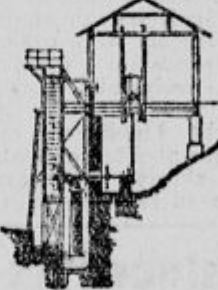
MARIBOR, SODNA UL. 14.

Strojne tovarne in livarne d. d.

Ljubljana.

Brzjavlj: „Siroj“.

Telefon: 142, 230.

Žagne in mlinke naprave. Turbine. Stroji za obdelovanje lesa. Stroji za izdelovanje lesenih cvekov. Ognje-gasne brizgalnice. Sesalke. Armature. Zvonovi.

Angleška parobrodna družba

CUNARD-LINE

Zastopstvo za Jugoslavijo: Jugoslavenska banka d. d. v Zagrebu. — Odprava potnikov I. II. in III. razreda preko TRSTA, REKE in CHERBOURG-a v NEW-YORK. Sprejema naročila za prostore na parnikih za Grčijo, Anglijo in Ameriko — ter obratno za Jugoslavijo.

Natančna pojasnila daje:

Cunard Line, Zagreb, Vrhovčeva ulica št. 15.

in LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 26.